

Kolttien kyläkokous

ASiantuntijalausunto

9.2.2026

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Mmv@eduskunta.fi

Asia: HE 161/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunta tiistai 10.02.2026 klo 10.00 / HE 161/2025 vp / Lausuntopyyntö

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt 10.2.2026 pidettävään kokoukseensa kirjallista asiantuntijalausuntoa Kolttien kyläkokoukselta koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi poronhoitolain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi.

Uusi saamelaiskärjälaki astui voimaan 1.8.2026 ja siinä kyseisen lain 9 § muuttui yhteistoiminta- ja neuvotteluvelvollisuudeksi. Kolttalaissa (253/95) on 56 §:n mukaan viranomaisilla kuulemisvelvoite, mikä on prosessina lievempi kuin saamelaiskärjälain velvoite. Saamelaisten itsemääräämisoikeuden ja kansainvälisen alkuperäiskansaoikeuden kehityksen mukaisesti myös Kolttien kyläkokouksen kanssa tulee neuvotella uuden saamelaiskärjälain hengen mukaisesti.

Kolttala-alueella sijaitsevien paliskuntien osalta marraskuun 15. päivän määräajan kahden kolmasosan teuraskiintiön täyttymiselle liian aikaiseksi alueen maasto-olosuhteiden ja mahdollisen ilmastonmuutoksen aiheuttaman myöhentyneen talven tulon vuoksi. Poronhoito perustuu porojen luontaiseen vuodenvaihteluun, ja poronhoitajien taito ja tapa toimia maastossa sekä kyky tunnistaa luonnossa, vuodenaajoissa, sääoloissa ja ilmastossa tapahtuvia muutoksia on pitkäaikaisen harjaantumisen sekä perinteisen tiedon omaksumisen tulosta. Näistä syistä johtuen kyseinen aikaraja ei voi olla ehdoton, vaan siinä tulee olla olosuhteiden mukaista joustoa esimerkiksi noin kuukausi.

Ulkasakon määrä 450 euroa on kohtuuttoman korkea. Poikkeusolosuhteet, kuten ilmastonmuutoksen aiheuttama kesien lämpeneminen ja laidunalueiden kuivuminen sekä talvien suurten lämpötilavaihteluista johtuvien lumiolosuhteiden vaikeutuminen ja laidunmaiden jäätyminen, aiheuttavat paliskunnille/poronhoitajille kohtuuttomia lisäkustannuksia. Poikkeustilanteisiin tulee rakentaa toimivat katokorvaus- ja lisääntyneen ruokinnan vaatimat tukitoimet elinvoimaisuuden tueksi. Suurten petovahinkojen aiheuttamien vahinkojen täysimääräisenä korvaaminen sekä tarpeellisten poistolupien joustava saaminen on turvattava, nykyinen kehitys on todella huolestuttava.

Muilta osin esitys lisää paliskuntien hallinnollista taakkaa ja on monilta osin lähtökohdiltaan sanktioihin perustuva. Olisi syytä kiinnittää huomiota myös positiivisiin toimiin elinkeinon kannattavuutta ja kulttuurin säilymistä tukevien toimien vahvistamisella.

Sevettijärvellä 9.2.2026

Veikko Feodoroff

Kolttien luottamusmies